

**ODLOMEK ZAPISA OB RAZSTAVI MAJA 2006
V OKROGLEM STOLPU NA ŠKOFJELOŠKEM
GRADU**

Ljubiteljsko slikarko Albino Nastran iz Škofje loke je svet ikon prevzel pred dobrimi sedmimi leti. Čeprav se je njena likovna ustvarjalna pot začela že prej in to v popolnoma drugačni slogovni smeri, jo je k odkrivanju le-te posebne zvrsti kasneje napeljala vrsta življenjskih spoznanj in odkrivanj. Odrprtost in vedoželjnost, raziskovalna vnema in velika naklonjenost umetnosti, jo je slednjič pripeljala do t.i. »pisanja ikon«. Upodabljanja se je lotevala počasi in preudarno, s temeljitim študijskim preučevanjem njihove zgodovine, tako po ikonografski kot po likovni plati. Nastajati je začela vrsta svetih podob oziroma upodobitev svetnikov, med katerimi ostajata vodilna in priljubljena motiva tudi Mati božja z detetom in angeli. Pisanje ikon zahteva zbranost in natančnost, poglobljenost v njihovo izrazno moč in sporočilo. Zato na te novonastale ikone ne moremo gledati le kot na zgolj določene preslikave ali kopije, kajti predstavljajo celostno umetniško poudarjeno delo, v katerega je vsakič znova tiho vtkan tudi del slikarkinega jaza, njenega osebnega izraza in čustva. Ikone nastajajo, več ali manj, po starih postopkih, natančno plast za plastjo na leseno lipovo podlago, z uporabo jajčne tempere in s pozlato skrbno nanesenih lističev pravega zlata. Albina Nastran je ena redkih slikark, ki v našem kulturnem okolju goji tovrstno slikarstvo in skrbi za spoznavanje in stik z umetniško dediščino minulih stoletij.

Soklič Boštjan, kustos Loškega muzeja

ZAVOD ZA KULTURO ŠOŠTANJ

MESTNA GALERIJA
ŠOŠTANJ

vabi na
razstavo ikon

Albine Nastran

v četrtek,
15. novembra 2007,
ob 19. uri,
v Mestni galeriji Šoštanj

kulturni program:
glasbeni gost

ZAVOD ZA KULTURO ŠOŠTANJ

MESTNA GALERIJA
ŠOŠTANJ

Mestna galerija Šoštanj je odprta vsak dan od 16. do 19. ure,
ob sobotah od 10. do 12. ure, v dopoldanskem času do 13. ure
pokličite telefonsko številko 03/ 898 43 38 ali 898 43 39.

vabilo

Albina Nastran

je doma v Škofji Loki, diplomirala je na Biotehnični fakulteti, zadnjih 20 let je bila zaposlena v šolstvu, zdaj pa je upokojenka. Slika že dolgo, zadnjih osem let pa se intenzivno ukvarja s pisanjem ikon.

Njen prvi učitelj ikonopisja je bil oče Mihajlo Hardi iz Metlike. Izpopolnjevala se je še pri mag. Silvi Božinovi Deskoski v Tinjah in umetnici Danici Džišević v Užicah. Posebej omenja Borisa Grkoviča iz Zagreba, ki ustvarja čudovite ikone; njegovi nasveti so ji še posebej dragoceni.

Leta 2003 je sodelovala na skupinski razstavi v minoritskem samostanu na Ptuj, kjer je našla potrditev, da je na pravi poti. Nato je imela še samostojne razstave v Domu na fari v Škofji Loki (2004), Domu Petra Uzarja v Trziču (2005) v Galeriji Vodnikova domačija v Ljubljani (2006), v Okroglem stolpu Loškega gradu v Škofji Loki (2006), v Predjamskem gradu pri Postojni (2006), v Knjižnici Gimnazije Škofja Loka (2007), v Anini galeriji v Rogaški slatini (2007) in v Galeriji Družina v Ljubljani (2007).

OB OTVORITVI RAZSTAVE V GALERIJ VODNIKOVA DOMAČIJA V LJUBLJANI 2. FEBRUARJA 2006

odlomek

Koliko sestavin na prehojeni poti pogojuje sedanji slikarski svet gospe Albine Nastran je težko naštet, a do slikanja ikon, katerih izbor je pokazala na sedanji razstavi v Vodnikovi galeriji, so gotovo pripeljala plodna prežemanja zunanjih, »materialnih« in notranjih, »duhovnih« impulzov in doživetij. Slikanje, likovno ustvarjanje in izpovedovanje je bilo gotovo duhovna potreba, kot odvod tehničnega poklica in materialne vsakdanjosti. Zgodnje slike, akvareli in drugo s tega področja so bili zgolj to. Zavedanje in prva kritična občudovanja pa so vzniknila ob ogledovanju umetniških del Klimta, Schieleja in drugih viškov evropskega slikarstva in to zavedanje se je postopoma širilo, poglobljalo in oblikovalo v lasten, osebni in pretehtani nazor o tem, kaj si na tem področju resnično želi, potrebuje in s čim se lahko najpopolneje izpoveduje. Odgovor na to temeljno vprašanje je nekako pred sedmimi leti našla v slikanju ikon. Nenavaden izbor in odločitev, če gledam na ikone zgolj kot na posebej izoblikovano umetniško formo druge vere in kulture. Toda avtorica je seveda to odločitev, porojeno iz osebne, notranje nuje in občutenega soglasja z zvenom njihovega sporočila, pri sebi utemeljila širše in hkrati bolj osebno. In s tem zavrгла vse pomisleke ob takem, še včeraj nepričakovanem in morda celo nesprejemljivem izboru zvrsti.

Janez Mesesnel, prof. in umetnostni kritik

MATERINSKOST IKON ALBINE NASTRAN

(ob razstavi v Domu na Fari v Škofji Loki, 05.2004)

Ikona ne potrebuje podpisa. Ikona je podpis. Albina Nastran že šesto leto v pisanju svetih podob zapisuje, podpisuje zgodbo matere. V njenih ikonah je predvsem materinska blagost in sočutnost. Žena je, mati je ...

V nekem trenutku jo je prevzela spoštljivost in svetost izraza, ki ga ikona izžareva v naš čas. V njej je zaznala tiste materam tako njim lastne blage navzočnosti, ki te prevzamejo. In čutila se je povabljen, da vstopi v posvečeni svet ikonopisja. Spoštljivo in skromno, ob učitelju ikonopiscu Mihajlu Jozafatu Hardiju in mag. Silvi Božinovi-Deskoski, je spoznavala duhovne in zunanje zakonitosti, ki so potrebne, da se v ikonopiscu prebudijo tiste svete Prisotnosti, ki zaznamujejo ikono in po katerih prepoznamo pravo ikono in pravega ikonopisca. Zanimivost našega časa je, da se ponovno zaziramo v svete podobe ikon. V njih prepoznavamo tisto spoštljivost in nedorečenost, ki je potrebna, ko pristopaš k stvarstvu in v njem k sočloveku in po njem k Bogu.

p. dr. Karel Gržan